

MINISTERIE VAN: Overzeese Rijksdelen

Afd. ... S-GRAVENHAGE, de 1 Maart 1955

No. ....

BZ,
MP,
wnd.MPFotocopie nr: 11537/1
FC

CODETELEGRAM

Bestemd voor:	H o l l a n d i a	
Afkomstig van:	Ministerie van Overzeese Rijksdelen	
Volgnummer:	Minvor-Distributie	Ref. nummer: 1094

1. Minvor

2. Te Inform. Min. van O.R.

3. Te Inform. Min. van O.R.

Ng

G e h e i m

Verwezen wordt naar het telegram Minvor 155.

Naar aanleiding van het telegram Beyen/Luns 620 aan Djakarta heeft Luar Negeri dank uitgesproken voor uitstel behandeling hoger beroep PakFak-infiltranten. Daaraan werd verzoek vastgeknoopt om

- alsnog toestemming te verkrijgen twee advocaten te doen vergezellen door Mr Kusno en een typist en
- de advocaten immuniteit te verlenen ten aanzien van politie en douane.

Daarbij werd te verstaan gegeven, dat, indien bedoelde verzoeken niet worden ingewilligd, de Indonesische regering van verdediging zou moeten afzien.

Door de Nederlandse Hoge Commissaris in Djakarta wordt er op aangedrongen het verzoek om toevoeging van typist alsnog toe te staan. Bij dit advies werd rekening gehouden met de mogelijkheid, dat bij afzien van verdediging, de regering van Indonesie de weigering van een typist zal aangrijpen als treffende illustratie van onredelijke tegenwerking van Nederlandse zijde.

Het verzoek om immuniteit zou naar het inzicht van de Nederlandse Hoge Commissaris eveneens kunnen worden ingewilligd, onder beding van reciprociteit voor het geval Nederland een raadsman voor Nederlandse verdachten in Indonesie zou willen uitzenden. Daarbij zou kunnen worden gesteld, dat deze immuniteit van Indonesische advocaten niet wegneemt, dat zij onmiddellijk naar Indonesie zullen moeten terugkeren, indien zij zich aan politieke activiteit mochten schuldig maken.

Naar onze gevoelens duiden de telkens weer nieuwe verzoeken van de zijde van Indonesie er wel heel duidelijk op, dat werkelijke verlening van rechtsbijstand nimmer in de bedoeling heeft gelegen, doch dat men ons in een zodanige positie probeert te manoeuvreren, dat weigering van bepaalde verzoeken als onredelijke tegenwerking van Nederlandse zijde aan de kaak zou kunnen worden gesteld.

In dat licht bezien, sluit ik mij aan bij het advies van Van Bylandt om alsnog toestemming te verlenen voor een typist, mits het overigens een aanvaardbaar persoon betreft. Aangezien deze typist kan worden ondergebracht op een veldbed in de kamer van beide advocaten - hetgeen tevoren niet behoeft te worden medegedeeld aan Djakarta - kan de huisvesting in Hollandia naar het voorkomt geen overwegend bezwaar opleveren.

- 2 -

- Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
- Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
  - Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
  - Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
  - Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
  - Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Handtekening of paraaf:

CODETELEGRAM

Hierbij wordt overwogen, dat

- 1) er nauwelijks meer gelegenheid aanwezig is van Indonesische zijde een aanvaardbaar persoon op te geven en op tijd te doen vertrekken en
- 2) afzien van verdediging door de Indonesische regering wel uitermate waarschijnlijk lijkt.

Door de Nederlandse regering wordt er op gerekend, dat U in deze Uw medewerking zult willen verlenen, aangezien het verzoek naar oordeel van de Ministerraad in redelijkheid moeilijk af te wijzen is.

De weigering van de toelating van Mr Kusno ware te handhaven. Evenmin bestaat er enige aanleiding om aan de advocaten de gevraagde immuniteiten te verlenen. Indertijd werd door de Nederlandse regering beslist, dat zij op een gewoon paspoort zullen hebben te reizen en niet op een diplomatiek. Dit is uitdrukkelijk medegedeeld aan Susanto. Verder is het geen gebruik diplomatieke voorrechten te verlenen aan advocaten. Wij zullen echter aan de Indonesische regering verklaren, dat de advocaten in de uitoefening van hun functie algehele vrijheid zullen genieten, dat voor hun veiligheid wordt ingestaan en dat zij vrijheid zullen hebben het gebied te verlaten.

Wij zullen het op prijs stellen Uw inzichten omtrent het bovenstaande te vernemen, zo mogelijk omgaand.

BEEL 157.

CM/AS

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

Handtekening of paraaf:
SG/T/ZE B.